2024/3220

2024.12.30.

A TANÁCS (EU) 2024/3220 VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA

(2024. december 9.)

az Ukrajna-eszköz Ukrajna-terve keretében nyújtott nem visszafizetendő pénzügyi támogatás és hiteltámogatás második részletének kifizetésére vonatkozó feltételek kielégítő teljesítésének megállapításáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az Ukrajna-eszköz létrehozásáról szóló, 2024. február 29-i (EU) 2024/792 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([1]) és különösen annak 26. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

(1) Az Ukrajna-eszköz (a továbbiakban: az eszköz) I. pillére legfeljebb 38 270 000 000 EUR pénzügyi támogatást bocsát Ukrajna rendelkezésére a 2024–2027-es időszakra nem visszafizetendő támogatás és hitelek formájában. Az I. pillér keretében történő finanszírozást főként az Ukrajna-eszköz Ukrajna-terve (a továbbiakban: a terv) alapján osztják el. A terv meghatározza Ukrajna reform- és beruházási menetrendjét, valamint az eszköz I. pillére keretében történő finanszírozáshoz kapcsolódó minőségi és mennyiségi lépéseket.

(2) Az (EU) 2024/792 rendelet 19. cikke alapján a Tanács jóváhagyta a terv értékelését az (EU) 2024/1447 végrehajtási határozat ([2]) révén, amely meghatározza a terv nyomon követésének és végrehajtásának ütemtervét, beleértve az eszköz I. pillérének keretében történő finanszírozáshoz kapcsolódó minőségi és mennyiségi lépéseket is.

(3) Az (EU) 2024/1447 végrehajtási határozat alapján a terv rendelkezésére bocsátott pénzügyi források teljes összege 32 270 000 000 EUR-t tesz ki, ebből 5 270 000 000 EUR nem visszafizetendő pénzügyi támogatás formájában és legfeljebb 27 000 000 000 EUR hitel formájában áll rendelkezésre.

(4) Az (EU) 2024/792 rendelet 24. és 25. cikkével összhangban 6 000 000 000 EUR-t folyósítottak Ukrajna számára rendkívüli áthidaló finanszírozásként, és 1 890 000 000 EUR-t folyósítottak Ukrajna számára előfinanszírozás formájában, amely azon hiteltámogatás 7 %-ának megfelelő előlegfizetést jelent, amelyet Ukrajna a terv keretében jogosult megkapni.

(5) Az (EU) 2024/792 rendelet 26. cikkének (4) bekezdésével összhangban az első részlet keretében 4 165 092 857 EUR-t folyósítottak Ukrajna számára, ebből 1 500 000 000 EUR-t nem visszatérítendő pénzügyi támogatás formájában és 2 665 092 857 EUR-t hitelek formájában. Az Unió és Ukrajna között az (EU) 2024/792 rendelet 22. cikke alapján megkötött hitelmegállapodással összhangban az első részletből 200 598 387 EUR összeget a hitel előfinanszírozásának elszámolására használtak fel.

(6) Az (EU) 2024/792 rendelet 26. cikkének (2) bekezdésével összhangban Ukrajna 2024. október 10-én kérelmet nyújtott be a nem visszafizetendő pénzügyi támogatás és a hiteltámogatás 4 248 847 926 EUR összegű második részletének kifizetése iránt, az (EU) 2024/1447 tanácsi végrehajtási határozat mellékletében foglaltak szerint, és bizonyítékot szolgáltatott a kilenc minőségi és mennyiségi lépésből nyolc kielégítő teljesítésére vonatkozóan. Ukrajna 2024. október 31-én további bizonyítékot nyújtott be a fennmaradó lépés kielégítő teljesítésével kapcsolatban. A kérelemhez csatolták azon keretmegállapodás 12. cikke, azon finanszírozási megállapodás 5. cikke, illetve azon hitelmegállapodás 6. cikke alapján előírt dokumentumokat, amelyeket az Unió és Ukrajna között az (EU) 2024/792 rendelet 9., 10., illetve 22. cikke értelmében kötöttek.

([1]) HL L, 2024/792, 2024.2.29., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj.
([2]) A Tanács (EU) 2024/1447 végrehajtási határozata (2024. május 14.) az Ukrajna-terv értékelésének jóváhagyásáról (HL L, 2024/1447, 2024.5.24., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj).

(7) AZ (EU) 2024/1447 végrehajtási határozattal összhangban Ukrajna a kifizetésre irányuló kérelmével együtt bizonyítékot szolgáltatott a 2024 harmadik negyedévéig esedékes kilenc lépés kielégítő teljesítésére vonatkozóan. Az említett kilenc lépés a tervben – a korrupció és a pénzmosás elleni küzdelemről, a humán tőkéről, az üzleti környezetről, a decentralizációról és a regionális politikáról, az energiaágazatról és a zöld átállásról, valamint a környezetvédelemről szóló fejezetekben – meghatározott különböző reformokhoz kapcsolódik. Ukrajna Szakosított Korrupcióellenes Ügyészsége lehetőséget kapott munkaerő-állományának növelésére. Elfogadták a 2023–2025-ös időszakra szóló vagyonvisszaszerzési stratégia végrehajtására vonatkozó cselekvési tervet, a 2040-ig tartó időszakra szóló demográfiai fejlesztési stratégiát, a dereguláció ról szóló cselekvési tervet és a 2021–2027-es időszakra szóló állami regionális fejlesztési stratégiát módosító határozatokat. Emellett kidolgozták a környezeti hatásvizsgálatra és a stratégiai környezeti vizsgálatra vonatkozó szabályoktól való eltérések alkalmazási körét meghatározó stratégiai dokumentumot. Végül, hatályba léptek a büntető törvénykönyvről és a büntetőeljárási törvénykönyvről, valamint az ipari szennyezésről szóló jogszabályok, továbbá a nagykereskedelmi energiapiacok integritásáról és átláthatóságáról szóló másodlagos jogszabályok.

(8) Az (EU) 2024/792 rendelet 26. cikkének (4) bekezdésének megfelelően a Bizottság részletesen értékelte Ukrajna kérelmét, és pozitív értékelést adott a második részletre vonatkozó kilenc lépés kielégítő teljesítéséről, az e határozat mellékletében foglaltak szerint. Az említett pozitív értékelésre a terv végrehajtásával összefüggésben került sor. Az uniós csatlakozási folyamat elő fogja mozdítani az uniós vívmányokkal való további összehangolást.

(9) A Bizottság úgy véli, hogy Ukrajna továbbra is teljesíti az uniós támogatásnak az (EU) 2024/792 rendelet 5. cikkében meghatározott előfeltételét. Így különösen, Ukrajna továbbra is fenntartja és tiszteletben tartja a hatékony demokratikus mechanizmusokat – ideértve a többpárti parlamentáris rendszert és a jogállamiságot –, valamint garantálja az emberi jogok – ideértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait is – tiszteletben tartását.

(10) Ezért e határozatnak meg kell állapítania, hogy a terv szerinti második részlet kifizetésére vonatkozó releváns feltételek kielégítő módon teljesültek.

(11) Tekintettel az Ukrajna előtt álló nehéz költségvetési helyzetre, rendkívül fontos, hogy a forrásokat a lehető leghamarabb folyósítsák. Tekintve a helyzet sürgősségét, és a folyamat felgyorsítása érdekében e határozatnak az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján hatályba kell lépnie, és azt az elfogadásának napjától alkalmazni kell,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Tanács megállapítja – a Bizottság által az (EU) 2024/792 rendelet 26. cikkének megfelelően biztosított, e határozathoz csatolt értékeléssel összhangban – a 4 248 847 926 EUR összegű második részlet kifizetésére vonatkozóan az (EU) 2024/1447 végrehajtási határozat mellékletében meghatározott releváns feltételek kielégítő teljesítését.

2. cikk

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján lép hatályba.

Ezt a határozatot az elfogadásának napjától kell alkalmazni.

Kelt Brüsszelben, 2024. december 9-én.

a Tanács részéről

az elnök

NAGY I.

MELLÉKLET

Az Ukrajna-terv második részletéhez kapcsolódó lépések kielégítő teljesítésének értékelése.

ÖSSZEFOGLALÓ

Az Ukrajna-eszköz létrehozásáról szóló, 2024. február 29-i (EU) 2024/792 rendelet ([1]) 26. cikkével összhangban Ukrajna 2024. október 10-én kifizetési kérelmet nyújtott be az Ukrajna-terv második részletére vonatkozóan. A kifizetési kérelem alátámasztására Ukrajna megindokolta, hogy az Ukrajna-terv értékelésének jóváhagyásáról szóló, 2024. május 14-i (EU) 2024/1447 tanácsi végrehajtási határozat ([2]) mellékletében foglaltaknak megfelelően kielégítően teljesítette a második részlethez kapcsolódó kilenc lépést. A Bizottság 2024. október 17-én észrevételeket tartalmazó levelet küldött, amelyben a hiányzó lépés (4.4. lépés) kielégítő teljesítésének indokolását, valamint más lépésekre vonatkozó további igazoló dokumentumokat kért. Ukrajna 2024. október 31-én benyújtotta a szükséges bizonyítékokat, kellően megindokolva mind a kilenc lépés kielégítő teljesítését.

Az Ukrajna által szolgáltatott információk alapján tehát mind a kilenc lépés kielégítően teljesítettnek tekinthető. A korrupció és a pénzmosás elleni küzdelemről szóló fejezet részeként a következő intézkedésekre került sor: i. a Szakosított Korrupcióellenes Ügyészség munkaerő-állományának növelése; ii. a büntető törvénykönyv és a büntetőeljárási törvénykönyv módosítása; valamint iii. a 2023–2025-ös időszakra szóló vagyonvisszaszerzési stratégia végrehajtására vonatkozó cselekvési terv elfogadása.

A humán tőkéről szóló fejezet részeként elfogadták a demográfiai fejlődési stratégiát.

Az üzleti környezetről szóló fejezet részeként elfogadták a dereguláció ról szóló cselekvési tervet. A decentralizációról szóló fejezet részeként elfogadták a 2021–2027-es időszakra vonatkozó állami regionális fejlesztési stratégiát.

Az energiáról szóló fejezet részeként elfogadták a REMIT-rendeletre vonatkozó származtatott jogszabályokat. A zöld átállásról és a környezetvédelemről szóló fejezet részeként a következő intézkedésekre került sor: i. az ipari szennyezésről szóló jogszabályok elfogadása; valamint ii. a környezeti hatásvizsgálatra és a stratégiai környezeti vizsgálatra vonatkozó szabályoktól való eltérésekről szóló stratégiai dokumentum közzététele.

1) **4.1. lépés**

A lépés neve: A Szakosított Korrupcióellenes Ügyészség munkaerő-állományának növelése
Kapcsolódó reform/beruházás: 1. reform A korrupcióellenes keret intézményi kapacitásának fejlesztése
Finanszírozási forrás: Nem visszafizetendő támogatás
Kontextus A bizottsági végrehajtási határozat melléklete a 4.1. lépésre vonatkozóan a következő követelményt tartalmazza: *„A Szakosított Korrupcióellenes Ügyészség lehetőséget kap arra, hogy a Nemzeti Korrupcióellenes Hivatal munkaerő-állományának 10 %-áról annak 15 %-ára növelje munkaerő-állományát”.* A 4.1. lépés a 4. fejezet (A korrupció és a pénzmosás elleni küzdelem) szerinti 1. reform végrehajtásának második lépése. Ezt a 2024 második negyedévéig teljesítendő 4.2. lépés (Új vezető kinevezése a Korrupciómegelőzési Nemzeti Ügynökség élére) előzte meg, és a 2025 első negyedévéig teljesítendő 4.3. lépés követi, amelynek célja a Legfelsőbb Korrupcióellenes Bíróság létszámának növelése.

([1]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/792 rendelete (2024. február 29.) az Ukrajna-eszköz létrehozásáról, HL L, 2024/792, 2024.2.29., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj.

([2]) A Tanács (EU) 2024/1447 végrehajtási határozata (2024. május 14.) az Ukrajna-terv értékelésének jóváhagyásáról (HL L, 2024/1447, 2024.5.24., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj).

Benyújtott bizonyítékok

1) Összefoglaló dokumentum, amely megfelelően igazolja, hogy az (EU) 2024/1447 tanácsi végrehajtási határozat mellékletében meghatározott követelményekkel összhangban a lépés kielégítő módon teljesült;

2) Az ukrán büntetőeljárási törvénykönyvnek és egyéb ukrán jogalkotási aktusoknak a Szakosított Korrupcióellenes Ügyészség függetlenségének megerősítését célzó módosításairól szóló 3509-IX. sz. ukrán törvény (2023. december 8.);

3) Az ügyészségről szóló 1697-VII. sz. ukrán törvény (2024. május 18.);

4) Az Ukrajna 2024. évi állami költségvetéséről szóló 3460-IX. sz. ukrán törvény (2024. szeptember 21.);

5) A Főügyészség számára 2024-re előirányzott egyes állami költségvetési kiadások átcsoportosításáról szóló 520-r. sz. ukrán minisztertanácsi rendelet (2024. június 7.);

6) Az Ukrajna 2025. évi állami költségvetéséről szóló 12000. sz. ukrán törvénytervezet (2024. szeptember 14.);

7) Az Ukrajna 2025. évi állami költségvetéséről szóló 12000. sz. ukrán törvénytervezet indokolása (2024. szeptember 14.).

Elemzés

Az ukrán hatóságok által benyújtott indokolás és érdemi bizonyítékok a 4.1. lépés valamennyi alkotóelemére kiterjednek.

A 4. fejezet szerinti 1. reform átfogó célkitűzése a korrupcióellenes infrastruktúra általános kapacitásának növelése a korrupció elleni küzdelem érdekében. A parlament 2023. december 8-án elfogadta az ukrán büntetőeljárási törvénykönyvnek és egyéb ukrán jogalkotási aktusoknak a Szakosított Korrupcióellenes Ügyészség (SAPO) függetlenségének megerősítését célzó módosításairól szóló 3509-IX. sz. ukrán törvényt (a továbbiakban: a törvény). A törvény általános célja a SAPO intézményi és szervezeti függetlenségének megerősítése. A törvény 2. fejezetének 11. cikke módosítja az ügyészségről szóló 1697-VII. sz. ukrán törvény 14. cikkét, mivel előírja, hogy a SAPO munkaerő-állománya a Nemzeti Korrupcióellenes Hivatal (NABU) központi és területi egységei jogszabályban meghatározott maximális munkaerő-állományának 15 %-a legyen.

Az Ukrajna 2024. évi állami költségvetéséről szóló ukrán törvény értelmében a SAPO számára elkülönített teljes költségvetés 203,3 millió UAH volt, amelyből 150,1 millió UAH-t irányoztak elő a személyzetre. Ezt az összeget 2024-ben az állami költségvetési törvény különböző módosításai tovább növelték. Az Ukrajna 2025. évi állami költségvetéséről szóló, 2024. szeptember 14-i 12000. sz. ukrán törvénytervezet 336 millió UAH elkülönítését javasolta a SAPO költségvetése számára, amelyből 256,9 millió UAH-t irányoztak elő a személyzet számára – ez 2025-ben a finanszírozás 71 %-os növekedését jelenti. A jelen értékelés időpontjában ugyan még nem fogadták el az Ukrajna 2025. évi állami költségvetéséről szóló ukrán törvényt, ám a várakozások szerint ezeket az előirányzatokat nem fogják jelentősen módosítani. Összességében e pénzügyi források megléte esetén a SAPO rendelkezni fog az ahhoz szükséges eszközökkel, hogy a NABU munkaerő-állományának 10 %-áról 15 %-ára növelje munkaerő-állományát.

A Bizottság értékelése: Kielégítő módon teljesült

2) **4.4. lépés**

A lépés neve: A módosított büntető törvénykönyv és büntetőeljárási törvénykönyv hatálybalépése

Kapcsolódó reform/beruházás: 2. reform A jogi keret javítása a korrupció elleni hatékonyabb küzdelem érdekében

Finanszírozási forrás: Nem visszafizetendő támogatás

Kontextus

A bizottsági végrehajtási határozat melléklete a 4.4. lépésre vonatkozóan a következő követelményt tartalmazza:

„Az ukrán büntető törvénykönyv és az ukrán büntetőeljárási törvénykönyv módosításáról szóló ukrán törvények hatálybalépése. A törvények a következő fő területekre összpontosítanak:

— *a vádalkura vonatkozó rendelkezések továbbfejlesztése,*

— *a büntetőeljárás nyilvántartásba vételétől a gyanúsítás közléséig tartó előzetes nyomozási időszak eltörlése,*

— *annak lehetővé tétele, hogy bizonyos ügyekben a Legfelsőbb Korrupcióellenes Bíróság egyesbírája határozzon”.*

A 4.4. lépés a 4. fejezet (A korrupció és a pénzmosás elleni küzdelem) szerinti 2. reform végrehajtásának első lépése. Végrehajtása párhuzamosan zajlik a 4.6. lépéssel (A 2023–2025-ös időszakra szóló vagyonvisszaszerzési stratégia végrehajtására vonatkozó cselekvési terv elfogadása és közzététele a minisztertanács honlapján). Ezt követi a 2025 első negyedévéig esedékes 4.7. lépés (A vagyonvisszaszerzési és -kezelési hivatal reformjáról szóló törvény hatálybalépése), valamint a 2026 második negyedévéig esedékes 4.5. lépés, amelynek célja az új korrupcióellenes stratégia és a 2025 utáni időszakra vonatkozó állami korrupcióellenes program elfogadása.

Benyújtott bizonyítékok

1) Összefoglaló dokumentum, amely megfelelően igazolja, hogy az (EU) 2024/1447 tanácsi végrehajtási határozat mellékletében meghatározott követelményekkel összhangban a lépés kielégítő módon teljesült;

2) Az ukrán büntető törvénykönyvnek és az ukrán büntetőeljárási törvénykönyvnek a korrupciós bűncselekményekkel és a korrupcióhoz kapcsolódó bűncselekményekkel kapcsolatos büntetőeljárások keretében kötött vádalkukra vonatkozó szabályozás javítását célzó módosításairól szóló 4033-IX. sz. ukrán törvény (2024. október 29.);

3) Az ukrán büntetőeljárási törvénykönyvnek és egyéb ukrán jogalkotási aktusoknak a Szakosított Korrupcióellenes Ügyészség függetlenségének megerősítését célzó módosításairól szóló 3509-IX. sz. ukrán törvény (2023. december 8.);

4) Az ukrán büntetőeljárási törvénykönyv 31. cikkének a büntetőeljárás lefolytatásának javítását célzó módosításáról szóló 3655-IX. sz. ukrán törvény (2024. április 24.);

5) A büntető törvénykönyvről szóló 2341-III. sz. ukrán törvény (2001. április 5.);

6) A büntetőeljárási törvénykönyvről szóló 4651-VI. sz. ukrán törvény (2012. április 13.).

Elemzés

Az ukrán hatóságok által benyújtott indokolás és érdemi bizonyítékok a 4.4. lépés valamennyi alkotóelemére kiterjednek.

A vádalkura vonatkozó rendelkezések továbbfejlesztése

A parlament 2024. október 29-én elfogadta az ukrán büntető törvénykönyvnek és az ukrán büntetőeljárási törvénykönyvnek a korrupciós bűncselekményekkel és a korrupcióhoz kapcsolódó bűncselekményekkel kapcsolatos büntetőeljárások keretében kötött vádalkukra vonatkozó szabályozás javítását célzó módosításairól szóló 4033-IX. sz. ukrán törvényt. A törvény 2024. november 1-jén hatályba lépett. A törvény célja, hogy a vádalkut szabályozó rendelkezések javítása révén növelje a korrupciós bűncselekményekkel kapcsolatos büntetőeljárások hatékonyságát. A módosított ukrán büntető törvénykönyv (a továbbiakban: büntető törvénykönyv) 53. cikke kimondja, hogy korrupciós bűncselekményekkel kapcsolatos büntetőeljárás keretében kötött vádalku esetén a bíróság az e cikkben meghatározott korlátokon belül pénzbírság formájában mellékbüntetést szabhat ki. Ezenkívül a módosított büntető törvénykönyv 77. cikke úgy rendelkezik, hogy a főbüntetés próbaidőre való felfüggesztése esetén további szankciók szabhatók ki, ideértve a vagyonelkobzást is.

A módosított büntető törvénykönyv 69. cikkének (2) bekezdése kimondja, hogy a korrupciós bűncselekményekkel kapcsolatos büntetőeljárások során a vádalku részes felei megállapodhatnak olyan szabadságelvonás formájában kiszabott büntetésről, amely nem éri el a szankciót előíró cikkben meghatározott legalacsonyabb mértéket, feltéve, hogy teljesülnek az ukrán büntetőeljárási törvénykönyv (a továbbiakban: büntetőeljárási törvénykönyv) 469. cikkének (2) bekezdésében foglalt követelmények. Ezen túlmenően előírja, hogy a felek nem állapodhatnak meg a büntető törvénykönyv 63. cikkében meghatározott legalacsonyabb mértékűnél enyhébb szankcióban. A büntetőeljárási törvénykönyv 469. cikkének (2) bekezdése értelmében korrupciós bűncselekmények esetén vádalku köthető, amennyiben a gyanúsított vagy a vádlott bizonyítékokkal alátámasztva felfed egy másik, korrupciós bűncselekményt elkövető személyt, és amennyiben az okozott kárt teljes egészében vagy részben megtéríti (figyelembe véve az adott személy bűncselekményben való részvételének jellegét és mértékét).

A módosított büntetőeljárási törvénykönyv 470. cikke meghatározza a vádalku megkötésére vonatkozó döntéshozatali eljárást, és felvázolja a Szakosított Korrupcióellenes Ügyészség (SAPO) szerepét a korrupciós bűncselekményekkel kapcsolatos büntetőeljárásokkal összefüggő vádalkukban. A módosított büntetőeljárási törvénykönyv 474. cikke bevezeti a vádalku részes feleinek azon jogát, hogy a bírósági tanácskozás előtt módosítsák a megkötött vádalkut. Ezenkívül amennyiben a bíróság megtagadja a vádalku jóváhagyását, a felek javaslatot tehetnek egy újabb vádalkura, amely nem tartalmazza azokat az elemeket, amelyek a bíróság kezdeti elutasítását eredményezték.

A büntetőeljárás nyilvántartásba vételétől a gyanúsítás közléséig tartó előzetes nyomozási időszak eltörlése

A parlament 2023. december 8-án elfogadta az ukrán büntetőeljárási törvénykönyvnek és egyéb ukrán jogalkotási aktusoknak a Szakosított Korrupcióellenes Ügyészség függetlenségének megerősítését célzó módosításairól szóló 3509-IX. sz. ukrán törvényt. A törvény 2024. január 1-jén hatályba lépett. A törvény általános célja a SAPO intézményi és szervezeti függetlenségének megerősítése.

A korábbi jogi keret szerint az előzetes vizsgálatra vonatkozó határidőket a büntetőeljárással kapcsolatos információk nyilvántartásba vételének időpontjától számították. A módosított büntetőeljárási törvénykönyv 219. cikke megszünteti a büntetőeljárás nyilvántartásba vételétől a gyanúsítás közléséig tartó előzetes vizsgálati időszakot, és megállapítja, hogy az előzetes vizsgálat időtartamát a gyanúsított személy értesítésének időpontjától a bírósághoz fordulás napjáig kell számítani. Az új rendelkezések minden olyan büntetőeljárásra alkalmazandók, amelyben az előzetes vizsgálat a 3509-IX. sz. ukrán törvény hatálybalépésének napjáig nem zárult le.

Annak lehetővé tétele, hogy bizonyos ügyekben a Legfelsőbb Korrupcióellenes Bíróság egyesbírája határozzon

A parlament 2024. április 24-én elfogadta az ukrán büntetőeljárási törvénykönyv 31. cikkének a büntetőeljárás lefolytatásának javítását célzó módosításáról szóló 3655-IX. sz. ukrán törvényt. A törvény 2024. május 16-án hatályba lépett. A törvény célja a korrupcióellenes keret eredményességének javítása és a büntetőeljárások hatékonyságának növelése azáltal, hogy kiterjeszti az egyesbíró számára az elsőfokú bíróságon való határozathozatal lehetőségét. A törvény módosítja a büntetőeljárási törvénykönyv 31. cikkét, és megállapítja, hogy az elsőfokú bíróságon a büntetőeljárást főszabály szerint egyesbírónak kell lefolytatnia. A törvény eltörli a Legfelsőbb Korrupcióellenes Bíróságra vonatkozó általános mentességet, és kiterjeszti az egyesbíró általi elbírálás lehetőségét a Legfelsőbb Korrupcióellenes Bíróság hatáskörébe tartozó ügyekre. A bíróság összetételére vonatkozó módosított szabályok azokra a büntetőeljárásokra lesznek alkalmazandók, amelyek tekintetében a tárgyalások a 3655-IX. sz. ukrán törvény hatálybalépéséig nem kezdődtek meg.

A Bizottság értékelése: Kielégítő módon teljesült

3) **4.6. lépés**

A lépés neve: A 2023–2025-ös időszakra szóló vagyonvisszaszerzési stratégia végrehajtására vonatkozó cselekvési terv elfogadása

Kapcsolódó reform/beruházás: 2. reform A jogi keret javítása a korrupció elleni hatékonyabb küzdelem érdekében

Finanszírozási forrás: Hitelek

Kontextus

A bizottsági végrehajtási határozat melléklete a 4.6. lépésre vonatkozóan a következő követelményt tartalmazza:

„A 2023–2025-ös időszakra szóló vagyonvisszaszerzési stratégia végrehajtására vonatkozó cselekvési terv elfogadása és közzététele a minisztertanács honlapján”.

A 4.6. lépés a 4. fejezet (A korrupció és a pénzmosás elleni küzdelem) szerinti 2. reform végrehajtásának második lépése. Végrehajtása párhuzamosan zajlik a módosított büntető törvénykönyvre és büntetőeljárási törvénykönyvre vonatkozó 4.4. lépéssel. Ezt követi a 2025 első negyedévéig esedékes 4.7. lépés (A vagyonvisszaszerzési és -kezelési hivatal reformjáról szóló törvény hatálybalépése), valamint a 2026 második negyedévéig esedékes 4.5. lépés, amelynek célja az új korrupcióellenes stratégia és a 2025 utáni időszakra vonatkozó állami korrupcióellenes program elfogadása.

Benyújtott bizonyítékok

1) Összefoglaló dokumentum, amely megfelelően igazolja, hogy az (EU) 2024/1447 tanácsi végrehajtási határozat mellékletében meghatározott követelményekkel összhangban a lépés kielégítő módon teljesült;

2) A 2024–2025-ös időszakra szóló vagyonvisszaszerzési stratégiák végrehajtására vonatkozó cselekvési terv jóváhagyásáról szóló 759-r. sz. ukrán minisztertanácsi rendelet (2024. augusztus 13.);

3) A 2023–2025-ös időszakra szóló vagyonvisszaszerzési stratégia végrehajtására vonatkozó cselekvési terv – a 2024. augusztus 13-i 759-r. sz. rendelet melléklete;

4) A minisztertanács honlapján való közzétételre mutató link és egy képernyőkép.

Elemzés

Az ukrán hatóságok által benyújtott indokolás és érdemi bizonyítékok a 4.6. lépés valamennyi alkotóelemére kiterjednek.

A cselekvési tervet a minisztertanács 2024. augusztus 13-án elfogadta, és a határozatot és a tervet ugyanezen a napon közzétették a minisztertanács honlapján. A terv felvázolja a 2023–2025-ös időszakra szóló vagyonvisszaszerzési stratégia végrehajtása érdekében meghozandó intézkedéseket, amelyek a stratégia öt stratégiai célja köré szerveződnek. A cselekvési terv minden egyes intézkedés esetében felvázolja a végrehajtás ütemtervét, a felelős szervezetet, valamint a várt kimeneteket és eredményeket. A terv által előmozdított jelentős intézkedések közé tartoznak a törvényes elkobzási mechanizmusokra, a vagyon-visszaszolgáltatásra, valamint a vagyon felkutatására és azonosítására vonatkozó reformok.

Az 1. stratégiai cél a vagyonvisszaszerzésre vonatkozó jogszabályok javítására irányul, különös tekintettel a törvényes elkobzási mechanizmusok kiterjesztésére és reformjára, valamint a vagyon felkutatására és azonosítására szolgáló eszközök meghatározására.

A 2. stratégiai cél a bűnüldöző és egyéb ügynökségek intézményi képességeinek megerősítésére irányul, többek között az alábbiak révén: jogalkotási javaslat előterjesztése a vagyonvisszaszerzéssel kapcsolatos operatív kapacitás és képzés javítása érdekében; a nyilvántartásokhoz, a vállalati adatszolgáltatókhoz, a pénzügyi közvetítők adataihoz és a nyílt adatok elemzéséhez való hozzáférés javítása; valamint az ügynökségek közötti elektronikus adatcsere megerősítése.

A 3. stratégiai cél az ügynökségek közötti együttműködés és adatcsere megerősítésére irányul, többek között az ilyen együttműködési és kapacitásépítő képzési intézkedések jogi keretének reformja révén.

A 4. stratégiai cél a nemzetközi együttműködés fokozására irányul, többek között az alábbiak révén: a bevált módszerek elemzése; a nemzetközi képzés bővítése és a külföldi szakértők bevonásának fokozása Ukrajnában; valamint a külföldi és nemzetközi szervezetekkel folytatott formális és informális együttműködés megerősítése.

Az 5. stratégiai cél Ukrajna jogainak és érdekeinek a nemzeti bíróságokon és külföldi joghatóságokon belüli képviseletének és védelmének javítására irányul, különösen a vagyoni eszközök elidegenítésének javítását és a nemzetközi vagyonvisszaszerzés megerősítését célzó intézkedések révén.

A Bizottság értékelése: Kielégítő módon teljesült

4) **7.6. lépés**

A lépés neve: A 2040-ig tartó időszakra vonatkozó, demográfiai fejlődési stratégia elfogadása

Kapcsolódó reform/beruházás: 6. reform A munkaerőpiac működésének javítása

Finanszírozási forrás: Hitelek

Kontextus

A bizottsági végrehajtási határozat melléklete a 7.6. lépésre vonatkozóan a következő követelményt tartalmazza:

„Az Ukrajna 2040-ig tartó időszakra szóló demográfiai stratégiájának aktualizálásáról szóló minisztertanácsi rendelet elfogadása. A stratégia a következő fő területekre összpontosít:

— *a termékenységgel kapcsolatos helyzet javítása,*

— *a korai halálozás csökkentése, különösen a munkaképes korú férfiak körében,*

— *a negatív migrációs tendenciák visszaszorítása többek között a kényszermigránsok visszatérése és a külföldi diaszpóra tagjainak Ukrajnába vonzása révén,*

— *a hosszabb aktív élettartam elősegítése,*

— *a demográfiai helyzet javításához szükséges infrastruktúra és biztonsági feltételek megteremtése”.*

A 7.6. lépés a 7. fejezet (Humán tőke) szerinti 6. reform (A munkaerőpiac működésének javítása) végrehajtásának első lépése. A 6. reform egy további lépést is tartalmaz: a 2026 második negyedévében esedékes 7.7. lépést, amelynek célja a népességfoglalkoztatási stratégia elfogadása.

Benyújtott bizonyítékok

1) Összefoglaló dokumentum, amely megfelelően igazolja, hogy az (EU) 2024/1447 tanácsi végrehajtási határozat mellékletében meghatározott követelményekkel összhangban a lépés kielégítő módon teljesült;

2) Az Ukrajna 2040-ig tartó időszakra vonatkozó demográfiai fejlődési stratégiájának jóváhagyásáról szóló 922r. sz. minisztertanácsi rendelet (2024. szeptember 30.);

3) Ukrajna 2040-ig tartó időszakra vonatkozó demográfiai fejlődési stratégiája – a 2024. szeptember 30-i 922-r. sz. rendelet melléklete.

Elemzés

Az ukrán hatóságok által benyújtott indokolás és érdemi bizonyítékok a 7.6. lépés valamennyi alkotóelemére kiterjednek.

Az ukrán minisztertanács 2024. szeptember 30-án elfogadta az Ukrajna 2040-ig tartó időszakra vonatkozó demográfiai fejlődési stratégiájának (a továbbiakban: a stratégia) jóváhagyásáról szóló 922-r. sz. rendeletet. A stratégiát csatolták a jóváhagyott 922-r. sz. rendelethez, és azt rendszeresen kidolgozott, hároméves időszakra szóló cselekvési tervek fogják kísérni. Az Ukrajna 2040-ig tartó időszakra vonatkozó demográfiai fejlődési stratégiájának végrehajtására irányuló első cselekvési terv szakpolitikai intézkedéseket határoz meg a 2024–2027-es időszakra. A javasolt intézkedések elősegítik Ukrajna számára a stratégiában kitűzött célok elérését.

Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborúja az Ukrajna előtt álló számos fő demográfiai kihívások közül többet is súlyosbított. Az orosz katonai agresszió elől menekülő ukránok nagy száma mellett a fegyveres agresszió – a polgári lakosságot is érintő harcok és támadások következtében – jelentősen növelte az ukránok mortalitását. A stratégia elemzés nyújt az ország jelenlegi demográfiai helyzetéről, és hat stratégiai célt határoz meg a problémák enyhítése érdekében. A demográfiai helyzetet javító hatékony szakpolitikai intézkedések végrehajtása kulcsfontosságú a frontvonalban lévő régiók és az egész ország gazdasági fejlődése szempontjából.

A stratégia célja a termékenység helyzetének javítása a reproduktív egészségügyi ellátás fejlesztése, a családbarát környezet előmozdítása, a családok gazdasági önellátásának növelése, valamint a munka és a családi élet összehangolásának elősegítése révén. A stratégia emellett a családoknak nyújtandó átfogó állami támogatást szorgalmaz.

A stratégia további fókuszterülete a korai halálozás csökkentése, különösen a munkaképes korú férfiak körében. Ismerteti, hogy miként javítható azon betegségek korai felismerése és megelőzése, amelyek a legtöbb esetben korai halálozáshoz vagy egészségkárosodáshoz vezetnek. Célja, hogy javítsa az orvosi ellátás hozzáférhetőségét és minőségét, valamint csökkentse a mindennapi életben előforduló, sérüléshez vagy halálozáshoz vezető kockázati tényezőket. Emellett a stratégia előmozdítja az egészséges életmódot, többek között sportlétesítmények és szabadidős területek kialakítása révén.

A stratégia törekszik a negatív migrációs tendenciák leküzdésére az orosz katonai agresszió elől menekülő ukránok önkéntes visszatérésének előmozdítása, valamint az ukrán diaszpórával való hivatalos kapcsolatok megerősítése révén. A stratégia további célja, hogy csökkentse a fiatalok Ukrajnából való kivándorlását, és megkönnyítse a bevándorlást a munkaerőpiaci igények kielégítése érdekében.

Ezenfelül a stratégia előmozdítja a tevékeny időskort és a hosszú életet azáltal, hogy ösztönzi az idősek munkaerőpiaci részvételét, biztosítja egészségük és jóllétük támogatását, valamint ösztönzi a számukra kialakított tevékenységeket.

Végezetül a stratégia a demográfiai helyzet javításához szükséges infrastrukturális és biztonsági feltételek megteremtésére összpontosít. Ukrajna intézkedéseket fog hozni annak érdekében, hogy biztonságos környezetet teremtsen, és növelje a polgárok államba vetett bizalmát. A stratégia emellett intézkedéseket irányoz elő a polgárok szükségleteinek és képességeinek megfelelő lakhatás biztosítása, valamint az infrastruktúra rendelkezésre állásának és minőségének javítása érdekében.

A Bizottság értékelése: Kielégítő módon teljesült

5) **8.1. lépés**

A lépés neve: A dereguláció ról szóló cselekvési terv elfogadása

Kapcsolódó reform/beruházás: 1. reform A szabályozási környezet javítása

Finanszírozási forrás: Hitelek

Kontextus

A bizottsági végrehajtási határozat melléklete a 8.1. lépésre vonatkozóan a következő követelményt tartalmazza:

„A dereguláció ról szóló cselekvési terv jóváhagyásával kapcsolatos ukrán minisztertanácsi rendelet elfogadása. A cselekvési terv a következő fő területekre összpontosít:

— *a piacra jutásra vonatkozó szabályozás csökkentése és digitalizálása,*

— *az állami felügyelet (ellenőrzés) büntető és elnyomó modelljének prevenciós modellé való átalakítása (kockázatorientált megközelítés), valamint*

— *a felügyeleti és ellenőrzési funkciók számának csökkentése”.*

A 8.1. lépés a 8. fejezet (Üzleti környezet) szerinti 1. reform végrehajtásának első lépése. Az 1. reform egy további lépést is tartalmaz: a 2025 harmadik negyedévében esedékes 8.2. lépést, amelynek célja a jogi szabályozás hatálybalépése az egyes ágazatok deregulációjára vonatkozó cselekvési tervnek megfelelően.

Benyújtott bizonyítékok

1) Összefoglaló dokumentum, amely megfelelően igazolja, hogy az (EU) 2024/1447 tanácsi végrehajtási határozat mellékletében meghatározott követelményekkel összhangban a lépés kielégítő módon teljesült;

2) A 2019. december 4-i 1413. sz. ukrán minisztertanácsi rendelet módosításairól szóló 838-p. sz. minisztertanácsi rendelet (2024. szeptember 3.);

3) A gazdasági tevékenység deregulációjára és az üzleti környezet javítására vonatkozó cselekvési terv – a 2024. szeptember 3-i 838-9. sz. rendelet melléklete;

4) A cselekvési tervben szereplő minden egyes intézkedés magyarázatát tartalmazó dokumentum.

Elemzés

Az ukrán hatóságok által benyújtott indokolás és érdemi bizonyítékok a 8.1. lépés valamennyi alkotóelemére kiterjednek.

A cselekvési tervet a minisztertanács 2024. szeptember 3-án elfogadta. A cselekvési terv felvázolja a soron következő feladatokat, a felelős szervezeteket és a végrehajtás ütemezését.

Összesen 99, a gazdasági tevékenység különböző területeit érintő intézkedést foglal magában, amelyek a piacra jutásra vonatkozó szabályozást, valamint a felügyeleti és ellenőrzési funkciók számát hivatottak csökkenteni. Ezen intézkedések célja a folyamatok egyszerűsítése, a szabályozási terhek csökkentése, valamint az egymást átfedő, egymásnak ellentmondó és elavult szabályozási eszközök megszüntetése. Az intézkedések végrehajtására 2024 harmadik negyedéve és 2025 negyedik negyedéve között kerül sor.

Az intézkedések közé tartozik számos olyan állami felügyeleti és ellenőrzési funkció megszüntetése, amely elavultnak bizonyult, újabb szabályozás lépett a helyébe, vagy észszerűtlen szabályozási terheket ró a vállalkozásokra. Példaként említhetők a következők: több olyan engedély eltörlése, amelyet a törvény már nem ír elő, és amelynek a megszerzésére irányuló eljárás már nem létezik; a nyílt elektronikus nyilvántartásokból származó papíralapú kivonatok bemutatására vonatkozó követelmények eltörlése; a cégbejegyzési igazolás beszerzésére vonatkozó követelmény megszüntetése a vállalkozások számára új technológiai parkok létesítése esetén; valamint a külföldi vállalkozásokkal folytatott, közös vállalkozásról szóló tárgyalásokra és a külföldi vállalkozások részvételével megvalósuló közös vállalkozásokra vonatkozó számos ellenőrzés és engedély hatályon kívül helyezése.

A terv intézkedéseket határoz meg a piacra jutási szabályok digitalizálására vonatkozóan is, elsősorban az engedélyezési eljárások digitalizálásáról szóló 31. intézkedés révén. Emellett a 26. intézkedés javasolja a vállalkozók önkéntes polgári jogi felelősségbiztosítására és a tevékenységük önkéntes ellenőrzésére szolgáló rendszer bevezetését. Ennek célja a felügyeleti és ellenőrzési intézkedések számának csökkentése, valamint a fokozottan preventív és kockázatorientált megközelítésre való áttérés. Az intézkedés megerősíti továbbá az állami tisztviselők felelősségét a felügyeleti követelmények megsértése esetén.

A Bizottság értékelése: Kielégítő módon teljesült

6) **9.5. lépés**

A lépés neve: A 2021–2027-es időszakra vonatkozó állami regionális fejlesztési stratégia módosításáról szóló határozatok elfogadása

Kapcsolódó reform/beruházás:

3. reform A regionális politika fejlesztése és végrehajtása

Finanszírozási forrás: Hitelek

Kontextus

A bizottsági végrehajtási határozat melléklete a 9.5. lépésre vonatkozóan a következő követelményt tartalmazza:

Az ukrán minisztertanács 2021–2027-es időszakra vonatkozó állami regionális fejlesztési stratégia módosításáról szóló, az ukrán minisztertanács 2020. augusztus 5-i, 695. sz. határozatával jóváhagyott határozatának elfogadása.

A határozat a következő fő területekre összpontosít:

— *a többszintű kormányzás fejlesztése, a regionális fejlesztésirányítási rendszer közelítése az uniós eljárásokhoz és bevált gyakorlatokhoz,*

— *a partnerségek, a települések közötti, a régiók közötti és a határokon átnyúló együttműködés előmozdítása,*

— *a területi önkormányzatok és régiók intézményi kapacitásának növelése a projektmenedzsment, a digitalizáció, a korrupció elleni küzdelem és a stratégiai tervezés terén.*

A 9.5. lépés a 9. fejezet (Decentralizáció és regionális politika) szerinti 3. reform végrehajtásának első lépése. A regionális politika fejlesztésére és végrehajtására irányuló 3. reform egy további lépést is tartalmaz: a 2024 negyedik negyedévében esedékes 9.6. lépést, amelynek célja a helyi szintű várostervezés fejlesztése.

Benyújtott bizonyítékok

1) Összefoglaló dokumentum, amely megfelelően igazolja, hogy az (EU) 2024/1447 tanácsi végrehajtási határozat mellékletében meghatározott követelményekkel összhangban a lépés kielégítő módon teljesült;

2) A 2021–2027-es időszakra vonatkozó állami regionális fejlesztési stratégia módosításairól szóló 940. sz. minisztertanácsi határozat (2024. augusztus 13.).

Elemzés

Az ukrán hatóságok által benyújtott indokolás és bizonyítékok a 9.5. lépés valamennyi szempontjára kiterjednek.

A minisztertanács 2024. augusztus 13-án jóváhagyta a 2021–2027-es időszakra vonatkozó állami regionális fejlesztési stratégia módosítását. A stratégia aktualizálása lehetővé teszi az Oroszország Ukrajna elleni, folyamatban lévő agressziós háborúja hatásának jobb kezelését, a helyreállítási és újjáépítési folyamat előmozdítását, valamint a Bizottság 2023. évi bővítési jelentésének ajánlásaira való reagálást. A stratégia három stratégiai célt határoz meg: i. a társadalmi, a humanitárius, a gazdasági, az ökológiai, a biztonsági és a térbeli dimenzió tekintetében egységes állam létrehozása; ii. a régiók versenyképességének növelése; valamint iii. hatékony többszintű kormányzás kialakítása.

A stratégia két operatív célon keresztül, valamint a regionális fejlesztésirányítási rendszerek uniós eljárásokhoz és bevált gyakorlatokhoz való közelítésére vonatkozó cél révén támogatja a többszintű kormányzás kialakítását. Az intézkedések közé tartozik a jogi szabályozás javítása, a hatáskörök egyértelműbb körülhatárolása, a Helyi Önkormányzatok Európai Chartájában foglalt elveknek való megfelelést előmozdító rendszer, valamint a különböző kormányzati és közigazgatási szintek közötti koordináció javítását biztosító mechanizmus.

Emellett a stratégia kulcsfontosságú prioritásként határozza meg a partnerségek, a települések közötti, a régiók közötti és a határokon átnyúló együttműködés fejlesztését. Ezt két operatív cél támasztja alá, amelyek különböző együttműködési formák – többek között regionális és helyi szintű nemzetközi partnerségek – kialakítására, valamint a helyi önkormányzatok közötti, határokon átnyúló együttműködés elmélyítésére irányulnak. A 2021–2027-es időszakra vonatkozó, a határokon átnyúló együttműködés fejlesztésére irányuló állami program várhatóan szintén hozzájárul ezekhez a célokhoz, beleértve a helyi végrehajtó hatóságok és a helyi önkormányzati szervek, valamint a szomszédos országok releváns közigazgatási területi egységei közötti, határokon átnyúló együttműködésről szóló megállapodások aláírásához szükséges feltételek megteremtését.

Az intézményi kapacitás fejlesztése ugyancsak kiemelt prioritás. Ez magában foglalja a digitalizáció fokozását, valamint a köztisztviselők és a helyi önkormányzati tisztviselők szakmai készségeinek és kompetenciáinak javítását. A stratégiában meghatározott kulcskompetenciák közé tartozik a stratégiai tervezés, az önkormányzati szolgáltatások nyújtása, a költségvetés-tervezés, a beruházások vonzása, valamint az állami és helyi önkormányzati szervek elszámoltathatóságának és átláthatóságának növeléséhez szükséges feltételek megteremtése minden szinten.

A korrupció elleni küzdelem jegyében a stratégia beszűkíti a korrupt magatartás lehetőségeit, többek között olyan intézkedések révén, mint a közügyek terén a digitalizáció, az elszámoltathatóság és az átláthatóság fokozása. A jobb önkormányzati statisztikák, az összehangolt területfejlesztési tervezési rendszer és a nyomon követésre szolgáló egységes geoinformációs rendszer a várakozások szerint szintén hozzá fog járulni az intézményi kapacitás javításához. Fontos elem az összes helyreállítási és fejlesztési projekt átlátható és elszámoltatható irányítását lehetővé tevő egységes digitális rendszer (DREAM) megvalósítása. Ez magában foglalja a programok és projektek rangsorolásának adatközpontú megközelítését.

A stratégia ismerteti az Ukrajna Község-, Terület- és Infrastrukturális Fejlesztési Minisztériuma által irányított végrehajtási mechanizmusokat és az előrehaladás nyomon követésére szolgáló intézkedéseket, amelyek a végrehajtás szükség szerinti kiigazítása céljából a mutatók célértékektől való eltéréseinek nyomon követésére és elemzésére összpontosítanak. A stratégiáról és annak végrehajtásáról készülő belső és külső értékelések lehetővé fogják tenni a teljesítmény értékelését és a stratégia ennek megfelelő kiigazítását.

A Bizottság értékelése: Kielégítő módon teljesült

7) **10.8. lépés**

A lépés neve: A nagykereskedelmi energiapiacok integritásáról és átláthatóságáról szóló rendeletre (REMIT) vonatkozó származtatott jogszabályok hatálybalépése

Kapcsolódó reform/beruházás: 3. reform A villamosenergia-piac reformja

Finanszírozási forrás: Hitelek

Kontextus:

A bizottsági végrehajtási határozat melléklete a 10.8. lépésre vonatkozóan a következő követelményt tartalmazza:

„A REMIT-rendeletre vonatkozó származtatott jogszabályok hatálybalépése. A NEURC jóváhagyja az alábbi eljárásokat és követelményeket:

— *az adattovábbítás-kezelő jogállásának megszerzésére, felfüggesztésére és megszüntetésére vonatkozó eljárás,*

— *a bennfentes információk közzétételére szolgáló platformok működésére vonatkozó eljárás,*

— *a nagykereskedelmi energiapiac integritásának és átláthatóságának biztosítására vonatkozó követelmények,*

— *a nagykereskedelmi energiatermékekkel kapcsolatos gazdasági és kereskedelmi ügyletekre vonatkozó információk benyújtására vonatkozó eljárás.*

A NEURC alábbi funkcióit meghatározó információs rendszer kifejlesztésére vonatkozó feladatmeghatározás elkészítése: – a rendszer integrálódik a piaci szereplők, a bennfentes információk közzétételére szolgáló platformok és az adattovábbítás-kezelők rendszereivel, és észleli a visszaélésre utaló információkat”.

A 10.8. lépés a 3. reform (A villamosenergia-piac reformja) végrehajtására irányuló négy lépés egyike. A reform a tervek szerint 2026 második negyedévéig zárul le.

Benyújtott bizonyítékok

1) Összefoglaló dokumentum, amely megfelelően igazolja, hogy az (EU) 2024/1447 tanácsi végrehajtási határozat mellékletében meghatározott követelményekkel összhangban a lépés kielégítő módon teljesült;

2) A Nemzeti Energia- és Közműszabályozói Bizottság (a továbbiakban: NEURC) 2613. sz., az adattovábbítás-kezelő jogállásának megszerzésére, felfüggesztésére és megszüntetésére vonatkozó eljárás jóváhagyásáról szóló határozata (2023. december 27.);

3) A NEURC 137. sz., a bennfentes információk közzétételére szolgáló platformok működésére vonatkozó eljárás jóváhagyásáról szóló határozata (2024. január 16.);

4) A NEURC 614. sz., a nagykereskedelmi energiapiac integritásának és átláthatóságának biztosítására vonatkozó követelmények jóváhagyásáról szóló határozata (2024. március 27.);

5) A NEURC 618. sz., a nagykereskedelmi energiatermékekkel kapcsolatos gazdasági és kereskedelmi ügyletekre vonatkozó információk benyújtására vonatkozó eljárás jóváhagyásáról szóló határozata (2024. március 7.);

6) A REMIT IT információs rendszer kifejlesztésére vonatkozó feladatmeghatározás, amelyet az ajánlatot kidolgozó szerződő fél képviselője és a NEURC képviselője megfelelően aláírt;

7) A NEURC 119-n. sz., a REMIT IT információs rendszer kifejlesztésére vonatkozó feladatmeghatározást jóváhagyó belső protokollja (2024. szeptember 26.).

Elemzés

Az ukrán hatóságok által benyújtott indokolás és érdemi bizonyítékok a 10.8. lépés valamennyi alkotóelemére kiterjednek.

A Nemzeti Energia- és Közműszabályozói Bizottság (NEURC) elfogadta a nagykereskedelmi energiapiacok integritásáról és átláthatóságáról szóló rendeletre (REMIT) vonatkozó valamennyi releváns származtatott jogszabályt. A parlament 2023. május 10-én elfogadta a REMIT-re vonatkozó elsődleges jogszabályokat (egyes ukrán törvényeknek a nagykereskedelmi energiapiacokon elkövetett visszaélések megelőzése céljából történő módosításairól).

2023. december 27-én elfogadták a 2613. sz. határozatot, amely a NEURC honlapján való 2023. december 29-i közzétételt követően 2024. január 1-jén hatályba lépett. A határozat megállapítja az adattovábbítás-kezelő jogállásának megszerzésére, felfüggesztésére és visszavonására vonatkozó eljárást. Az adattovábbítás-kezelő jogállásának megszerzéséhez a kérelmezőknek meg kell felelniük a határozatban foglaltaknak és a szabályozó szerv által a kérelmezési folyamat során megadott műszaki előírásnak. A kérelmező megfelelése esetén, és a szoftver használatára vonatkozó tesztelési szakasz sikeres befejezése után, a NEURC adattovábbítás-kezelő jogállást adhat a kérelmezőnek. Ha az adattovábbítás-kezelő megsérti az említett határozatban megállapított valamely eljárást, és nem tesz eleget a szabályozó szerv számára történő információszolgáltatásra vonatkozó kötelezettségeinek, a szabályozó szerv felfüggesztheti adattovábbítás-kezelő jogállását. A határozat felsorolja azokat a különböző körülményeket is, amelyek fennállása esetén az adattovábbítás-kezelő jogállás véglegesen visszavonható.

2024. január 16-án elfogadták a 137. sz. határozatot, amely a NEURC honlapján való 2024. január 22-i közzétételt követően 2024. július 23-án hatályba lépett. A határozat megállapítja a bennfentes információk közzétételére szolgáló platformok (a továbbiakban: platformok) működésére vonatkozó eljárásokat. Kifejezetten rendelkezik az alábbiakról: i. a bennfentes információknak a platformadminisztrátorokra vonatkozó információkat összegyűjtő és rögzítő platformadminisztrátori nyilvántartásba való felvételére vonatkozó eljárások; ii. a platformok működésére és a platformadminisztrátorok kötelezettségeire vonatkozó követelmények; iii. a bennfentes információknak a platformadminisztrátorok általi közzétételére vonatkozó követelmények; iv. a platformadminisztrátor funkcióinak felfüggesztésére és a platformadminisztrátor nyilvántartásból való kizárására vonatkozó rendelkezések.

2024. március 27-én elfogadták a 614. sz. határozatot, amely a NEURC honlapján való 2024. március 28-i közzétételt követően 2024. március 29-én hatályba lépett, kivéve a 4. fejezetet, amely 2024. július 2-án lépett hatályba. A határozat egy sor követelményt állapít meg a nagykereskedelmi energiapiac integritásának és átláthatóságának biztosítása, valamint a verseny javítása érdekében. A követelmények meghatározzák mindenekelőtt a következőket: i. a nagykereskedelmi energiapiacon megfigyelhető, potenciálisan manipulatív magatartások jegyzéke; ii. a bennfentes információk kezelésére vonatkozó korlátozások; iii. a bennfentes információk közzétételére vonatkozó követelmények; iv. a nagykereskedelmi energiatermékekkel kapcsolatos műveletekkel foglalkozó szakemberekre vonatkozó követelmények; v. a nagykereskedelmi energiapiacon megfigyelhető, potenciálisan manipulatív magatartásra utaló jelek; vi. a szabályozó szerv és az Energiaközösség Szabályozó Testülete közötti együttműködés elvei.

2024. március 27-én elfogadták a 618. sz. határozatot, amely a NEURC honlapján való 2024. március 29-i közzétételt követően 2024. július 2-án hatályba lépett. A határozat a nagykereskedelmi energiapiaci szereplőkre, az adattovábbítás-kezelőkre és a nagykereskedelmi energiatermékekkel kapcsolatos műveleteket lebonyolító szakemberekre vonatkozik. Meghatározza az alábbiakkal kapcsolatos információk NEURC számára történő benyújtására vonatkozó eljárásokat: i. nagykereskedelmi energiatermékekkel kapcsolatos gazdasági és kereskedelmi műveletek; ii. a villamos-energia-piacokra vonatkozó alapvető adatok; iii. a földgázpiacra vonatkozó alapvető adatok.

Az NEURC 119-n. sz. belső protokollja szerint az NEURC elkészítette a szabályozó szerv funkcióit meghatározó információs rendszer kifejlesztésére vonatkozó feladatmeghatározást. Az NEURC vezetője és a dokumentum elkészítéséhez technikai segítséget nyújtó vállalkozó által aláírt feladatmeghatározás meghatározza a piaci szereplők rendszereivel való rendszerintegrációval és a visszaélésre utaló információk észlelésével kapcsolatos funkciókat. Meghatározza továbbá a bennfentes információs platformokhoz és az adattovábbítás-kezelőkhöz rendelt funkciókat.

A Bizottság értékelése: Kielégítő módon teljesült

8) **15.1. lépés**

A lépés neve: Az ipari szennyezés megelőzéséről, csökkentéséről és ellenőrzéséről szóló jogszabályok hatálybalépése a rendelkezések részleges alkalmazásával

Kapcsolódó reform/beruházás: 1. reform Az ipari szennyezés megelőzése, csökkentése és ellenőrzése

Finanszírozási forrás: Nem visszafizetendő támogatás

Kontextus

A bizottsági végrehajtási határozat melléklete a 15.1. lépésre vonatkozóan a következő követelményt tartalmazza:

„A polgárok élhető és egészséges, biztonságos környezethez való alkotmányos jogainak biztosításáról szóló ukrán törvény hatálybalépése a rendelkezések részleges alkalmazásával. A kapcsolódó kiegészítő szabályokat 12 hónapon belül kell elfogadni, az elérhető legjobb technológiákra és irányítási módszerekre vonatkozó megállapítások alkalmazásáról szóló egyes rendelkezéseket pedig a hadiállapot megszűnését követő 4 éven belül, kivéve az első alkalommal üzembe helyezett létesítményeket.

Az ipari szennyezés megelőzésére, csökkentésére és ellenőrzésére irányuló jogszabály integrált megközelítéseket vezet be az ipari szennyezés engedélyezésére és ellenőrzésére vonatkozóan, amelyek az ipari kibocsátásokról (a környezetszennyezés integrált megelőzése és csökkentése) szóló, 2010. november 24-i 2010/75/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (átdolgozás) összhangban az elérhető legjobb technológiák és irányítási módszerek alkalmazásán alapulnak”.

Benyújtott bizonyítékok

1) Összefoglaló dokumentum, amely megfelelően igazolja, hogy az (EU) 2024/1447 tanácsi végrehajtási határozat mellékletében meghatározott követelményekkel összhangban a lépés kielégítő módon teljesült;

2) A polgárok élhető és egészséges, biztonságos környezethez való alkotmányos jogának biztosításáról szóló 3855-IX. sz. ukrán törvény (2024. augusztus 8.).

Elemzés

Az ukrán hatóságok által benyújtott indokolás és érdemi bizonyítékok a 15.1. lépés valamennyi alkotóelemére kiterjednek.

A polgárok élhető és egészséges, biztonságos környezethez való alkotmányos jogának biztosításáról szóló ukrán törvény 2024. augusztus 8-án hatályba lépett. A törvény 29. cikkének (1) bekezdésében meghatározottak szerint a törvény rendelkezései – a 29. cikk (9) bekezdésének kivételével – az alkalmazásának kezdetétől számított 12 hónap elteltével lépnek hatályba. A 29. cikk (2) bekezdésében meghatározottak szerint az elérhető legjobb technológiákra és irányítási módszerekre vonatkozó megállapítások alkalmazásáról szóló rendelkezéseket legkorábban a hadiállapot megszűnésétől számított négy év elteltével kell alkalmazni, kivéve az első alkalommal üzembe helyezett létesítményeket.

A jelenlegi törvény szabályozza az ipari termelési folyamatokból származó szennyezést, és részben átülteti az ipari és az állattartással összefüggő kibocsátásokról (a környezetszennyezés integrált megelőzése és csökkentése) szóló, 2010. november 24-i 2010/75/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvet. A törvény 3. cikke bevezeti az „integrált környezetvédelmi engedély” fogalmát, amelyet minden olyan létesítmény üzembe helyezése előtt be kell szerezni, amely esetlegesen szennyezést okozó tevékenységet végez. A törvény integrált megközelítést alkalmaz, és arra kötelezi a hatóságokat, hogy az engedélyezési eljárás során vegyék figyelembe az üzem teljes élettartama alatti környezeti teljesítményt. Előírja az elérhető legjobb technológiák és irányítási módszerek alkalmazását, valamint szabályozza a kibocsátást, a hulladékgazdálkodást, a vízhasználatot és a környezeti hatást.

A törvény preambuluma meghatározza az ipari szennyezés „megelőzésének, csökkentésének és ellenőrzésének” elveit. Ezeket a 2. cikk (1) bekezdése részletesebben is meghatározza, és kimondja, hogy a törvény a mellékletében meghatározott ipari tevékenységből származó szennyezés megelőzését, csökkentését és ellenőrzését szabályozza. Az integrált engedélyezési megközelítést a 3. cikk határozza meg. A törvény célja, hogy az elérhető legjobb technológiákon és irányítási módszereken alapuló, az ipari szennyezés engedélyezésére és ellenőrzésére vonatkozó integrált megközelítést alkalmazva biztosítsa az elvek tiszteletben tartását. Ezek a rendelkezések összhangban állnak az ipari kibocsátásokról (a környezetszennyezés integrált megelőzése és csökkentése) szóló, 2010. november 24-i 2010/75/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (átdolgozás).

A Bizottság értékelése: Kielégítő módon teljesült

9) **15.10. lépés**

A lépés neve: A környezeti hatásvizsgálatra (KHV) és a stratégiai környezeti vizsgálatra (SKV) vonatkozó szabályoktól való eltérések alkalmazási körét meghatározó stratégiai dokumentum kidolgozása

Kapcsolódó reform/beruházás: 6. reform Környezeti hatásvizsgálat (KHV) és stratégiai környezeti vizsgálat (SKV)

Finanszírozási forrás: Hitelek

Kontextus

A bizottsági végrehajtási határozat melléklete a 15.10. lépésre vonatkozóan a következő követelményt tartalmazza:

„A KHV- és az SKV-szabályoktól való eltérések alkalmazási körét meghatározó stratégiai dokumentum kidolgozása és közzététele a Környezetvédelmi és Természeti Erőforrások Minisztériumának hivatalos honlapján, az érdekelt felekkel folytatott nyilvános konzultációt követően. A stratégiai dokumentum a következő információkat tartalmazza:

— *az a szerv, amely meghatározza a KHV- és SKV-kötelezettségektől való eltérések alkalmazási körét,*

— *a tárgyak leírása és minden egyes esetben annak kifejtése, hogy azok miért tartoznak az eltérés alkalmazási körébe,*

— *az eltérések alkalmazási körének indokolása,*

— *az engedélyezett eltérésekre vonatkozó határidők”.*

A 15.10. lépés a 15. fejezet (Zöld átállás és környezetvédelem) szerinti 6. reform egyetlen lépése.

Benyújtott bizonyítékok

1) Összefoglaló dokumentum, amely megfelelően igazolja, hogy az (EU) 2024/1447 tanácsi végrehajtási határozat mellékletében meghatározott követelményekkel összhangban a lépés kielégítő módon teljesült;

2) A KHV- és az SKV-szabályoktól való eltérések alkalmazási körét meghatározó stratégiai dokumentum (2024. szeptember 18.);

3) A KHV- és az SKV-szabályoktól való eltérések alkalmazási körét meghatározó stratégiai dokumentumról folytatott nyilvános konzultáció jegyzőkönyve (2024. május 14.);

4) A Környezetvédelmi és Természeti Erőforrások Minisztériumának honlapján való közzétételre mutató link és egy képernyőkép;

5) A nyilvános konzultációk bejelentéséről szóló közleményre mutató link és egy képernyőkép.

Elemzés

Az ukrán hatóságok által benyújtott indokolás és érdemi bizonyítékok a 15.10. lépés valamennyi alkotóelemére kiterjednek.

A dokumentumot a Környezetvédelmi és Természeti Erőforrások Minisztériuma készítette, és közzétette a honlapján. Ezt 2024. április 30. és május 30. között lebonyolított nyilvános konzultációk előzték meg. 2024. május 14-én online vitára került sor az érdekelt felek 95 képviselőjének részvételével, amint azt a vitáról készült jegyzőkönyv is megerősíti.

A stratégiai dokumentum megállapítja, hogy a KHV-szabályoktól való eltérések alkalmazási körének meghatározásáért felelős fő szerv az ukrán minisztertanács. Korlátozott számú esetben az ukrán parlament hozza meg ezeket a határozatokat. Az SKV-szabályoktól való eltérések alkalmazási körét kizárólag a parlament határozza meg.

A stratégiai dokumentum tartalmazza a tárgyak leírását és annak magyarázatát, hogy ezek a tárgyak miért tartoznak az eltérés alkalmazási körébe. A KHV-k esetében az általános szabályokat a környezeti hatásvizsgálatról szóló, 2022. március 15-i 2132-IX. sz. ukrán törvény 3. cikke határozza meg. Eltérések akkor alkalmazhatók, ha céljuk kizárólag az állam védelmének és energiabiztonságának biztosítása, valamint a szükséghelyzetek következményeinek és az Ukrajna elleni katonai agresszió következményeinek megszüntetése. Az SKV-szabályok alkalmazása kapcsán biztosított eltérések tekintetében a stratégiai dokumentum leírja a mentesített programok típusait és azok szerepét a fegyveres agresszió által érintett területek helyreállításának folyamatában.

A KHV elvégzésétől való eltérés lehetőségét az indokolja, hogy biztosítani kell az állam védelmét, enyhíteni kell a szükséghelyzetek hatásait, valamint ellensúlyozni kell az Ukrajna elleni fegyveres agresszió hatásait a hadiállapot idején. Az SKV-szabályoktól való eltérések indokoltak a helyreállítási programok hatálya alá tartozó, az Ukrajna elleni fegyveres agresszió által érintett területeken, vagy azokon a területeken, ahol társadalmi-gazdasági, infrastrukturális, környezeti vagy egyéb válságok koncentrálódnak.

A stratégiai dokumentum szerint minden KHV-eltérés ideiglenes, és többségük a hadiállapot időszakához kapcsolódik. A megsemmisítésből keletkező hulladék kezelésével kapcsolatban az eltérés korlátozott számú esetben a hadiállapot ideje alatt és a hadiállapot megszüntetésétől számított további 90 napig alkalmazható. Két konkrét helyszín esetében csak egyszeri eltérés engedélyezett. A nagy horderejű helyreállítási és fejlesztési programok esetében az SKV-elv alkalmazásától való eltérések e programok időtartamával összhangban időben korlátozottak.

A Bizottság értékelése: Kielégítő módon teljesült